

Handläggare
Forsell Tommy
Samuelsson Elisabeth

Datum
2018-03-01

Diarienummer
KSN-2018-0432

Kommunstyrelsen

Yttrande över betänkandet Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2018:2)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att avge remissyttrande till Justitiedepartementet enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2018:2) till Uppsala kommun för yttrande senast den 5 april 2018.

Betänkandet kan laddas ned från regeringens webbplats regeringen.se.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och brandförsvaret.

Föredragning

Utredningen, som har antagit namnet Blåljusutredningen, har haft i uppdrag att överväga och föreslå de ändringar som behövs för att åstadkomma ett modernt straffrättsligt skydd för blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner, dvs. yrkesutövare som har till uppgift att hjälpa andra. I betänkandet föreslår utredningen ett antal ändringar i brottsbalken. Av särskilt intresse för Uppsala kommun är framförallt följande två förslag:

- Ett nytt brott med benämningen blåljussabotage förs in i brottsbalken. Brottet straffbelägger att angripa eller annars störa polis, räddningstjänst eller ambulanssjukvård på ett sätt som riskerar att allvarligt förhindra eller försena genomförandet av ett uppdrag. Straffet föreslås bli upp till fyra års fängelse och i grova fall upp till livstids fängelse.
- En ny straffskärpningsregel införs i brottsbalken. Den innebär att domstolen ska se särskilt allvarligt på fall där den tilltalade med våld eller hot har angripit någon i eller

med anledning av dennes yrkesutövning. Detta skydd ska gälla alla typer av yrkesutövare och är alltså inte avgränsat till vissa verksamheter eller yrkesgrupper. Såväl offentliganställda som privatanställda omfattas.

Skälet till att utredningen föreslår ett nytt brott benämnt blåljussabotage är att det behövs ett mer övergripande och heltäckande straffrättsligt skydd mot angrepp på blåljusverksamhet än vad dagens lagstiftning erbjuder. Utredningen anser att det primära skyddsintresset för en sådan utvidgad kriminalisering bör vara att säkerställa att polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård kan genomföra sina uppdrag utan att bli hindrade av våld, hot eller andra otillbörliga åtgärder från utomstående. Med hänsyn till de mycket allvarliga konsekvenser sådana angrepp kan få i det enskilda fallet, finns enligt utredningen anledning att förena den nya straffbestämmelsen med straffskalor som ger utrymme för stränga reaktioner i de fall omständigheterna talar för detta.

Utredningen har i sitt arbete kunnat konstatera att det vid sidan av blåljusverksamheten finns ett flertal samhällsnyttiga funktioner som i varierande grad utsätts för våld, hot och trakasserier. I den mån det handlar om funktioner som sysslar med myndighetsutövning och liknande uppgifter omfattas de i stor utsträckning av det förstärkta straffrättsliga skydd som föreskrivs i 17 kap. brottsbalken. Nämda artikel gäller brott mot allmän verksamhet m.m., exempelvis våld eller hot mot tjänsteman. Det finns emellertid ett inte obetydligt antal andra funktioner som, liksom räddningstjänsten och ambulanssjukvården, faller utanför detta skydd. Utredningen anser att även om polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård intar en särställning när det gäller behovet av skydd – med hänsyn till både deras minutoperativa verksamhet och deras utsatthet – finns det anledning att överväga ett förstärkt straffrättsligt skydd också för andra verksamheter.

Utredningen konstaterar att det i ett modernt samhälle är mycket svårt att definiera en begränsad krets av funktioner som kan betraktas som samhällsnyttiga. För att samhället ska fungera och medborgarna erbjudas såväl trygghet, vård och service som möjlighet till utbildning, utveckling och försörjning måste en rad olika funktioner tillhandahållas. Detta talar för att ett förstärkt straffrättsligt skydd för samhällsnyttiga funktioner bör vara mycket vidsträckt. Inte minst menar utredningen att det ur rättvisesynpunkt skulle framstå som otillfredsställande om ett förstärkt straffrättsligt skydd skulle avgränsas till viss verksamhet samtidigt som annan verksamhet med samma behov av skydd lämnades utanför.

I förslaget till yttrande är Uppsala kommun positiv till förslaget om att införa ett nytt brott med benämningen blåljussabotage i brottsbalken. Kommunen anser att det är viktigt att polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård kan fullgöra sina uppdrag utan att bli förhindrade eller försenade. Det är också bra att samhällets syn på det särskilda allvaret i brottet också återspeglar sig i de straffrättsliga påföljderna, och att påföljderna är i nivå med de som gäller för andra former av sabotagebrott.

Vidare välkomnar kommunen förslaget om ett stärkt straffrättsligt skydd även för andra samhällsnyttiga samhällskategorier än blåljuspersonal. Det är positivt att den föreslagna straffskärpningsregeln kommer att omfatta samtliga yrkesutövare, dvs. att den inte ska vara

avgränsad till vissa utpekade verksamheter eller yrkesgrupper. Eftersom en del av kommunens verksamhet bedrivs av privata utförare ser kommunen också positivt på att straffskärpningsregeln även omfattar privatanställda.

Ekonomiska konsekvenser
Inte aktuellt i ärendet.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Handläggare
Anderson Tomas
Samuelsson Elisabeth

Datum
2018-02-27

Diarienummer
KSN-2018-0432

Justitiedepartementet

Gu.L5@regeringskansliet.se

Ert dnr: Ju2018/00485/L5

Yttrande över betänkandet Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner SOU 2018:2

Uppsala kommun är positiv till förslaget om att införa ett nytt brott med benämningen blåljussabotage i brottsbalken. Kommunen välkomnar också förslaget om en ny straffskärpningsregel i brottsbalken som innebär att en domstol ska se särskilt allvarligt på fall där den tilltalade med våld eller hot har angripit någon i eller med anledning av dennes yrkesutövning.

I vissa delar av Uppsala är hot, våld och sabotage mot blåljuspersonal ett återkommande problem. Företeelser som stenkastning, beskjutning med laser och hotfulla beteenden är något som Uppsala brandförsvaret utsätts för regelbundet. Förutom att det innebär en farligare arbetsmiljö för räddningspersonalen kan det även få katastrofala följder för liv och egendom. Oroligheterna bidrar också till en allmän otrygghet i samhället och att livet inskränks och försämras för de människor som bor i de drabbade områdena.

Polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård fyller kritiska funktioner i samhället. Det är viktigt att de kan fullgöra sina uppdrag utan att bli förhindrade eller försenade. Därför är det bra att samhällets syn på det särskilda allvaret i brottet också återspeglar sig i de straffrättsliga påföljderna, och att påföljderna är i nivå med de som gäller för andra former av sabotagebrott.

I kommunen förekommer hot och våld mot fler yrkeskategorier än räddningstjänsten på ett sätt som försvårar kommunens möjligheter att uppfylla sina skyldigheter. Hot och våld förekommer exempelvis mot personal inom socialtjänst, vård och omsorg, förskola och skola. Uppsala kommun välkomnar därför utredningens förslag om ett stärkt straffrättsligt skydd även för andra samhällsnyttiga personalkategorier än blåljuspersonal. Det är positivt att den föreslagna straffskärpningsregeln kommer att omfatta samtliga yrkesutövare, dvs. att den inte ska vara avgränsad till vissa utpekade verksamheter eller yrkesgrupper. Eftersom en del av kommunens verksamhet bedrivs av privata utförare ser kommunen också positivt på att straffskärpningsregeln även omfattar privatanställda.

Kommunstyrelsen

Marlene Burwick
Ordförande

Ingela Persson
Sekreterare

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
Ida Olsson

UPPSALA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN	
Ink.	2018 -02- 01
Diariennr.	KSN-2018-0432
	54 Aktbil 1

Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2018:2)

Remissinstanser

- 1 Riksdagens ombudsmän
- 2 Hovrätten för Västra Sverige
- 3 Hovrätten över Skåne och Blekinge
- 4 Stockholms tingsrätt
- 5 Malmö tingsrätt
- 6 Göteborgs tingsrätt
- 7 Örebro tingsrätt
- 8 Umeå tingsrätt
- 9 Justitiekanslern
- 10 Domstolsverket
- 11 Åklagarmyndigheten
- 12 Polismyndigheten
- 13 Säkerhetspolisen
- 14 Kriminalvården
- 15 Brottsförebyggande rådet
- 16 Brottsoffermyndigheten
- 17 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- 18 Kustbevakningen
- 19 ~~Socialstyrelsen~~

- NUMMOK A
KORUMUN
KORUMUN
10 -50- 003
KORUMUN
- 20 Statens institutionsstyrelse
 - 21 Barnombudsmannen
 - 22 Arbetsgivarverket
 - 23 Försvarsmakten
 - 24 Tullverket
 - 25 Sjöfartsverket
 - 26 Stockholms läns landsting
 - 27 Västra Götalands läns landsting
 - 28 Skåne läns landsting
 - 29 Örebro läns landsting
 - 30 Uppsala kommun
 - 31 Umeå kommun
 - 32 Jönköpings kommun
 - 33 Luleå kommun
 - 34 Torsby kommun
 - 35 Gotlands kommun
 - 36 Nerikes Brandkår
 - 37 Storstockholms brandförsvär
 - 38 Södertörns brandförsvärsförbund
 - 39 Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
 - 40 Räddningstjänsten Storgöteborg
 - 41 Räddningstjänsten Skåne Nordväst
 - 42 Räddningstjänsten Syd
 - 43 Räddningstjänsten DalaMitt
 - 44 Mälardalens Brand- och Räddningsförbund
 - 45 Lunds universitet (Juridiska institutionen)
 - 46 Uppsala universitet (Juridiska institutionen)
 - 47 Göteborgs universitet (Handelshögskolan, juridiska institutionen)
 - 48 Arbetsmiljöverket
 - 49 Landsorganisationen i Sverige (LO)

- 50 Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
- 51 Svenska Akademikers Centralorganisation (Saco)
- 52 Sveriges Kommuner och Landsting
- 53 Svenskt Näringsliv
- 54 Sveriges advokatsamfund
- 55 Sveriges domareförbund
- 56 Ambulansförbundet
- 57 Brandmännens Riksförbund
- 58 Vårdförbundet
- 59 Polisförbundet
- 60 Sveriges förenade ordningsvakter
- 61 Säkerhetsföretagen
- 62 Säkerhetsbranschen
- 63 TU – Medier i Sverige
- 64 Utgivarna
- 65 SOS Alarm
- 66 Avfall Sverige
- 67 Riksförbundet Kriminellas Revansch I Samhället, KRIS
- 68 X-CONS

Remissvaren ska ha kommit in till Justitiedepartementet senast den 5 april 2018. Svaren bör lämnas både på papper i ett exemplar (103 33 Stockholm) och per e-post i word-format (Ju.L5@regeringskansliet.se). Ange diarienummer Ju2018/00485/L5 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

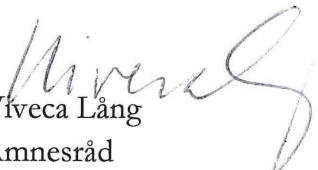
I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Remissinstanserna kan utan kostnad få ytterligare högst två exemplar av promemorian. Exemplaren beställs hos Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm. Telefon 08-598 191 90, fax 08-598 191 91, e-post kundservice@wolterskluwer.se. Ange vid beställning att exemplaren är avsedda för remissändamål.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Viveca Lång
Ämnesråd

Kopia till

Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm